

VÝROČNÁ
SPRÁVA

2022

Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava /
Open Society Foundation / NOS-OSF
Bašťová 5
Bratislava 811 03
Tel: +421 2 5441 4730, 5441 6913
osf@osf.sk
www.osf.sk

- 01 NAŠA VÍZIA
- 02 TRIDSAŤ ROKOV OSF 1992-2022
- 03 PROGRAMY
- 04 ĽUDIA
- 05 FINANČNÁ SPRÁVA A HOSPODÁRENIE

Zakladajúca a dlhoročná riaditeľka Rachel Tritt a Alena Pániková
na oslave 30. výročia Nadácie. 15. november 2022, Bratislava

*Všetci ľudia sa rodia slobodní a rovní
v dôstojnosti aj právach. Sú obdarení
rozumom a svedomím a majú sa k sebe
správať v duchu bratstva.*

Všeobecná deklarácia ľudských práv,
Článok 1

*Koncepcia otvorenej spoločnosti
vyžaduje, aby ľudia pre spoločné dobro
prinášali obete.*

George Soros

NAŠA
VÍZIA

Vyznávame liberálnu demokraciu, osobnú slobodu, rovnosť a dôstojnosť každého jednotlivca.

Vytvárame príležitosti pre rozvoj občianskej spoločnosti smerom k jej väčšej otvorenosti, transparentnosti a presadzovaniu rovnosti šancí a ochrany menších a slabých.

SILNÁ OBČIANSKA SPOLOČNOSŤ A DEMOKRACIA

SLOBODNÉ A NEZÁVISLÉ MÉDIÁ

PODPORA ĽUDSKÝCH PRÁV A PRÁVNEHO ŠTÁTU

SILNÁ
OBČIANSKA
SPOLOČNOSŤ

To sú aktívni občania, ktorí sa priateľsky združujú, budujú komunity, kladú vlastné nároky na seba a svoje okolie, určujú verejný záujem, diskutujú o ňom a politizujú sa s cieľom zväčšovať verejný prospech. Sú to ľudia dialógu, ktorí dokážu kriticky reflektovať seba aj svoje okolie. Patria sem profesionálne organizácie aj neformálne skupiny, jednotlivci aj platformy, spoločne vytvárajú živý ekosystém pre podporu hodnôt slobody a demokracie.

AKO NAPÍŇAME
NAŠU VÍZIU

- finančne podporujeme neziskové organizácie
- oceňujeme novinárov
- podporujeme investigatívnu žurnalistiku
- rozvíjame výchovu k demokratickému občianstvu
- realizujeme vzdelávacie programy v marginalizovaných komunitách
- budujeme koalície a partnerstvá, hájime záujmy prostredia
- nemáme strach, nepestujeme predsudky

*Pavol Čekan, predseda Správnej rady
Nadácie otvorenej spoločnosti*

OSF AKO PATRÓNKA
OCHRANY A ROZVOJA
DEMOKRACIE NA SLOVENSKU

Nadáciu otvorenej spoločnosti považujem za patrónku ochrany a rozvoja demokracie na Slovensku už od doby, keď sme demokraciu museli brániť pred mečiarizmom v 90. rokoch.

Globálne krízy, pandémie, či vojna na Ukrajine dostávajú našu spoločnosť pod veľký tlak a demokratické hodnoty a postoje často ťahajú za kratší koniec v porovnaní s extrémizmom a populizmom.

Základom otvorenej spoločnosti je rešpekt k dôstojnosti každého jednotlivca a dialóg. Nadácia tieto hodnoty presadzuje na Slovensku už 30 rokov a preto som rád v roku 2022 prijal ponuku pomáhať jej v tom aj naďalej z pozície predsedu Správnej rady.

Počas pandémie Covid-19 som sa ako vedec podieľal na mnohých riešeniach na zmiernenie jej dopadov a mám tak aj priamu osobnú skúsenosť, ako verejnú diskusiu na Slovensku ohrozujú lavíny dezinformácií a konšpirácií, ktoré často spochybňujú aj zjavné fakty. Často si pri tom spomeniem na vetu od Hannah Arendtovej, ktorá povedala, že „bez zaručených faktických informácií je sloboda názoru fraškou.“

Nedokážem sa na to pozerieť so založenými rukami. Veľmi si prajem lepšie Slovensko pre všetkých bez ohľadu na svetonázor, vierovyznanie, pohlavie, či sociálny status. Lepšie Slovensko, kde každý môže rozvíjať svoj talent, môže sa angažovať v pomoci druhým, môže slobodne podnikáť alebo venovať sa inklúzii na školách, kde ľudia môžu žiť bez strachu a všetci spoločne tvoríme úspešnú, solidárnu a otvorenú spoločnosť.

A preto si prajem, aby naša Nadácia bola pre všetkých dobrých ľudí, ktorí si takéto Slovensko prajú, majákom nádeje, že vo svojej snahe nie sú sami, že sa oplatí každý deň zdokonaľovať seba, svoje okolie a celú našu spoločnosť.

TRIDSAŤ
ROKOV
NADÁCIE
OTVORENEJ
SPOLOČNOSTI

UŽ VYŠE 30 ROKOV OTVÁRAME SPOLOČNOSŤ.

SPOLU S VAMI.

Nadácia otvorenej spoločnosti si pamätá posledné dni Československa. Vznikla 12. novembra 1992 a odvtedy patrí k pilierom rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku.

15. novembra 2022 sme v kruhu našich zakladateľov, partnerov, kolegov, priateľov a partnerov oslávili tridsiate výročie a symbolicky vstúpili do ďalšej etapy nášho fungovania.

Na oslave v bratislavskom kostole Klarisiek sa zišlo množstvo osobností, ktorí stáli na začiatku našej cesty, aj tých, ktorí s nami chcú pokračovať v našej práci dnes. Ľudí, ktorí už roky ukazujú, aké dôležité je pri presadzovaní hodnôt otvorenej spoločnosti opierať sa o pevné zásady. Mali sme veľkú radosť, že sme mohli opäť stretnúť generáciu našich zakladateľov a zakladateľiek – Alenu Pánikovou, Rudolfa Chmela, Kláru Orgovánovú, či Pavla Demeša. Obzvlášť veľkou poctou bola účasť našej úplne prvej riaditeľky Rachel Tritt, ktorá špeciálne kvôli výročiu pricestovala z USA. Rachel v príhovore odovzdala tiež pozdravy a odkaz od výkonného viceprezidenta Open society foundations v New Yorku Leonarda Benardo.

Rudolf Chmel, Rachel Tritt, Alena Pániková, Pavol Demeš

Na pódiu sa vystriedalo viacero osobností a priateľov Nadácie, ktorí sa s nami podelili o svoje spomienky aj vízie pre ďalšie fungovanie občianskej spoločnosti. Bývalí aj súčasní riaditelia Nadácie Ján Orlovský a Fedor Blaščák, člen prvej Správnej rady OSF Boris Strečanský, či bývalá Verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová. Priateľov z neziskového sektora zastúpili Zuzana Petková z Nadácie Zastavme korupciu, Pavel Hrica zo združenia Cesta Von a Martin Macko z iniciatívy Inakosť. K publiku sa prihovoril sudca Ján Hrubala a tiež aktivistka a riaditeľka Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie Janette Motlová.

Na stav spoločnosti kriticky reagoval básnik Vlado Janček s jeho Zlou správou o stave spoločnosti a tiež angažované hudobné vystúpenie kapely Drť.

Koncentrácia významných osobností spoločenského a verejného života na podujatí nám pripomenula, aký silný odkaz zanechalo uplynulých 30 rokov práce Nadácie v prospech rozvoja demokracie a občianskej spoločnosti. Za ten čas Slovensko prekonalo viacero zlomových momentov. V tých kľúčových okamihoch sme sa dokázali zjednotiť, urobiť v správnom čase správne rozhodnutia. Sotva by sa to však podarilo bez vytrvavej práce statočných ľudí odhodlaných brániť hodnoty slobody a demokracie. A mnohí z nich sú spojení s históriou OSF, či už priamo prácou v jej orgánoch, alebo nepriamo ako prijímatelia jej podpory.

Títo ľudia si zaslúžia naše uznanie a potrebujú našu podporu. Nadácia otvorenej spoločnosti stojí na ich strane už 30 rokov. A ideme spolu ďalej.

Rachel Tritt

Rudolf Chmel

Alena Pániková

Pavol Demeš

Boris Strečanský

Ján Orlovský

Pavel Hrica

Mária Patakyová

Zuzana Petková

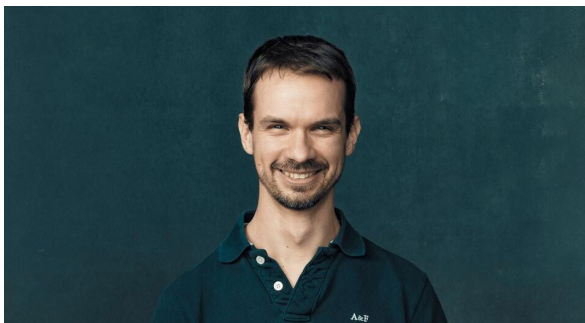
Martin Macko

Fedor Blaščák

kapela Drť

Michal Meško, zakladateľ a hlavný
výkonný riaditeľ, Martinus

AKO MI PLATIL SOROS...

... tri filmy do foťáku. Viete, ako to býva s tými petrošekelmi, slniečkármi platenými Sorosom. Tak oficiálne a hrdo sa k tomu hlásim: naozaj som dostal peniaze od Georga Sorosa, teda presnejšie povedané, od Nadácie otvorenej spoločnosti, ktorú založil. Tá práve oslavuje 30 rokov. Popri všetkej nenahraditeľnej - niekedy neviditeľnej, inokedy neférovu okopávanú - práci pre lepšiu, tolerantnejšiu a slobodnejšiu krajinu, za ktorú všetkým patrí obrovská vďaka, sa podelím o jeden príbeh.

Mal som asi 13 rokov a so spolužiakmi sme na škole mali takú kratochvílu, robili sme školský časopis. A povedali sme si, aké by bolo super, keby sme tam okrem kresbičiek mohli dávať aj reálne fotky. Keďže vtedy foťáky neboli digitálne, nieto ešte v každom vrecku, znamenalo to naozaj nemalú investíciu a premyslené stláčanie spúšte. Tak som odvážne poslal žiadosť do OSF, či by

nám nezasponzorovali foťák a filmy. Na foťák nevyšlo, ale o pár týždňov mi v schránke pristálo myslím 500 slovenských korún, z ktorého sa dali kúpiť a vyvolať 3 filmy, teda dokopy 100 fotiek. Bol som nadšený, dodnes si ten moment pamätám.

Na NOS mám však aj ťažké srdce. Uchádzal som sa o miesto v grantovom programe, vďaka ktorému by som mohol ísť na pol roka študovať do USA alebo Veľkej Británie, čo bol počas gymnázia môj veľký sen. Avšak neprešiel som. O jeden bod. Asi som sa Sorosovi znepáčil. (Hádam chápete, že žartujem.) Aj tento príbeh má však najlepšie možné pokračovanie: hoci som mal pocit, že sa mi zrútil svet, dialo sa to zároveň presne v momentoch, kedy som začínal písať prvé riadky zdrojového kódu v Martinuse a Referátoch. Ktovie čo mohlo byť, keby mi ten Soros bol poslal tie peniaze!

Milá Nadácia otvorenej spoločnosti a všetci jej členovia i fanúšikovia: gratulujem ku krásnemu výročiu. Ďakujem za všetky veci, ktorými sa úprimne snažíte robiť aj zo Slovenska lepšiu krajinu, hoci mnohí to vidia inak. A ďakujem, že neraz to znamená aj poslať malému faganovi peniaze na tri filmy do foťáku.

Vlado Janček

ZLÁ SPRÁVA
O STAVE
SPOLOČNOSTI

(úryvok)

Táto spoločnosť je otvorená,
ale je lepšie byť bača ako Csaba,
a je lepšie byť chalan ako baba.
Ale zase, je lepšie byť baba
ako chalan, čo sa volá Alibaba.

Naša spoločnosť je otvorená,
ale pozor, rodina je len muž a žena
a kopec detí. Sme tu pre deti,
nechceme žiadne LGBTi.

Sme otvorení, ale máme ploty.
A spoza plotov počuť štekot psov,
ktorý sa naspäť vracia s ozvenou.
A často spolu s tými psami
zvykneme štekať ešte aj my sami.

Veď cudzie nechceme a svoje si nedáme,
štekáme na to, čo je neznáme.

Naša spoločnosť je otvorená
všetkému novému. Na fejsbukových stenách
zdieľame praudy, tak ako to bolo:
že všetko platia murári a Soros.
Židovská lobby lieta na lietadlách
a sype chemtrails, aby nám tu vládla.

Kde sú tie časy, keď tu bolo čisto,
za našich zlatých dobrých komunistov.
Robota, byty, prvé máje, platy,
kam sa ten dárny prekrásny svet stratil?

A naša spoločnosť je síce otvorená,
ale sme pripravení vyťať od koreňa
burinu, ktorá dusí našu záhradu.
Keď bude treba, vrátíme sa dozadu
a nech sa tu
vrátia tie časy zlaté
ako v slovenskom štáte.
A všetko bude opäť pevne v našich rukách.
A prídu noví Tiso, Hlinka, Tuka,
ktorí sa prídu o tých našich postarať.
My chceme naspäť Husáka a Mečiara!

Naša spoločnosť je otvorene pripravená k akcii:
zakážme otrávené žihadlá tých vakcín,
ktoré z nás idú spraviť menšinu.
Rúška preč! Chvála ivermectínu!

Naša spoločnosť je pripravená
vyššie tridsať rokov
sa zbaviť okov
kapitálu, čo našu krajinu vysáva.
Ó vráť sa naspäť jalovica rysavá,
Maco Mlieč, Jozef Mak, gaštanové kone,
chceme to staré, nie to nové oné.

Naša spoločnosť je pripravená na návrat,
je pripravená závidieť a nadávať,
bojovať za nás
a len za nás.

Naša spoločnosť je otvorená rana.

PROGRAMY

PODPORUJEME NEZÁVISLÚ A KVALITNÚ ŽURNALISTIKU

PODPORUJEME AKTÍVNE KOMUNITY A OBČANOV

VYCHOVÁVAME K DEMOKRATICKÉMU OBČIANSTVU

POMÁHAME V RANNOM DETSTVE

VEREJNÉ DISKUSIE

NOVINÁRSKA
CENA

Novinárska cena je prejavom nášho uznania a rešpektu k novinárskej práci, jeho cieľom je tiež podnecovať verejnú diskusiu o stave a trendoch v slovenskej žurnalistike. V roku 2022 sme zorganizovali 18. ročník súťaže. Zaregistrovali sme 418 prihlášok. Ceremoniál spojený s odovzdávaním cien sa uskutočnil dňa 18. mája 2022.

V čase vyhlásenia Novinárskej ceny v januári 2022 nikomu ani v najhoršom sne nenapadlo, že onedlho vypukne v Európe vojnový konflikt. Ukrajinci sa ruskej agresii postavili hrdinsky a ukrajinský ľud si zaslúži náš obrovský obdiv a rešpekt. Hrdinsky sa zachovali aj slovenské novinárky a novinári, ktorí od začiatku konfliktu informovali o vojne, vysvetľovali súvislosti, donekonečna vyvracali hoaxy a bojovali proti dezinformáciám, ktoré tento konflikt od začiatku sprevádzali. Viaceré redakcie vyslali reportérov priamo do zón konfliktu.

Audiovizuálna žurnalistika
- Najlepší rozhovor a diskusia

- * Monika Tódová - Spolupracujúci obvine-
ní: Ako fungoval systém, Denník N
- Nominovaní:
- Michal Kovačič - Na telo PLUS , TV Mar-
kíza
 - Roman Samotný, Veronika Cifrová Ostri-
hoňová, Andrea Horečná,
Martina Kubániová (Silná zostava)
- Prežila hrôzy holokaustu, dnes je
svedkom, ako si žltú hviezdu dávajú
antivaxeri, RTVS

Podcast

- * Zuzana Kovačič Hanzelová, Kristína
Paholík Hamárová - Odsúdení na ne-
úspech, SME
- Nominovaní:
- Peter Hanák - Ako na Kramároch zachra-
ňujú životy, Aktuality.sk
 - Katarína Kozinková, Jana Maťková - Me-
teorológ o tornáde na južnej Morave: Na
toto som vôbec nebol pripravený, SME

Audiovizuálna reportáž

- * Gabriela Kajtárová, séria reportáží
z covidových oddelení, TV Markíza
- Nominovaní:
- Denisa Czibulka - Morava, TV Markíza
 - Martina Koník, Veronika Folentová
- Videoreportáž z pľúcneho oddelenia:
Musíme klamať ľuďom do očí, že to
zvládneme, že to bude dobré, Denník N

Audiovizuálny analyticko-
investigatívny príspevok

- * Lucia Virostková, Ivan Brada
- Perpetuum mobile na škandály, RTVS
- Nominovaní:
- Ivan Brada, Stanislav Balko
- „Čary máry“ s odpadmi, RTVS
 - Peter Kapitán - Vojna v bezpečnostných
zločkách - zmapovali sme kontakty hlav-
ných aktérov, SME

Písaná reportáž

- * Denisa Gdovinová, Rastislav Kačmár,
Tomáš Hrivňák, Daniel Kerekes
- Študovali na jednom gymnáziu, dnes
majú 30 a 40 rokov. Pátrali sme po tom,
prečo dve generácie odišli z východu,
Denník N
- Čestné uznanie:
- Sára Činčurová - Ako som vyťahovala
utečencov z mora (reportáž zo záchra-
nárskej lode pri brehoch Líbye), Den-
ník N
- Nominovaní:
- Lukáš Onderčanin - Zradcovia národa.
Ako sa Malta nepoučila z vraždy novi-
nárky, SME
 - Juraj Koník - Pátram po bratovi. Roz-
delili nás ako deti a jeho poslali do
Ameriky, Denník N

Regionálna žurnalistika

- * Lenka Haníková, Radoslav Marek
- Smolník sedí na environmentálnej
záťaži. Do potoka tečú kyslé vody,
Séria článkov o ceste ťažkých kovov
do Ružína, Denník Korzár
- Nominovaní:
- Anna Zábojníková - Na to, aby ostal
v Ružomberku súd, chýba jeden sudca,
RK Magazín
 - Ľubica Stančíková - Liptovská Mara
kráča podľa aktivistov cestou
Demänovskej doliny, MY Liptovské noviny

Inovatívna online žurnalistika

- * Robert Barca - AFP fakty
- Čestné uznanie:
- Samuel Kováčik - Projekt Vedátor
- Nominovaní:
- Daniel Kerekes - Séria prác o sloven-
ských mestách a obciach, Denník N
 - Ria Gehrerová, Ludmila Kolesárová,
Filip Struhárik - Súťaž Správa
z izolácie (a príspevky mladých
ľudí o tom, ako prežívajú pandémie),
Denník N

Písaná žurnalistika - rozhovor

- * Roman Čonka, Braňo Oláh, Jana Gáborová
Kroková, Dominika Badžová, Tomáš Sivák,
Roman GoroĽ - Séria rozhovorov nie len
s Rómami a Rómkami v rómskych novinách
Romano nevo Ľil

Cena ATDM:

- * Veronika Folentová
- Nominovaní:
- Veronika Folentová - Séria rozhovorov
o živote lekárov a lekároch počas
pandémie, Denník N
 - Rastislav Kačmár - Natočil film
o Bielorusku: Sám neviem, ako sa nám
podarilo vyhnúť zadržaniu. Viackrát
sme mali šťastie, Denník N

Najlepší česko-slovenský
kreslený vtíp, komiks,
karikatúra, grafické dielo

- * Filip Gyore, Branislav Tomčík
- 2. rok pandémie, SME
- Nominovaní:
- Natália Ložeková, Róbert Csere
- Titulné strany Týždňa, .Týždeň
 - Jan Smolík - Stripoff, Metro

Najlepšia fotografia

- * Tomáš Benedikovič - 17.11.21, Denník N
- Nominovaní:
- Jozef Jakubčo - Tornádo na Morave, SME
 - Boris Németh - František sa
s chudobnými Rómami nestretol, .Týždeň

Písaná žurnalistika - investigatívny a analytický príspevok

- * Peter Sabo, Pavla Holcová, Investigatívne centrum Jána Kuciaka - Čínska pračka - Od mafie cez tajných až po špičky daniarov. Ako Suchoba, Böhm a iní Slováci točili milióny v čínskej práčke, Aktuality.sk

Nominovaní:

- Kristína Hudeková, Pavol Lacko, Juraj Koník - Bratislava má najmodernejšiu triediacu linku, no plasty recykluje podpriemerne. Kde končí odpad zo žltých nádob?, Čierna Labuť v spolupráci s Denník N
- Karin Kőváry Sólymos (Radio Patria), Márk Finta (Radio Patria, Új Szó), Roman Cuprik (SME), Lukáš Diko (ICJK) - Maďarské peniaze, Orbánova kontrola - séria článkov o financovaní zahraničných Maďarov z Budapšeti, ICJK, SME

Občianska žurnalistika

- * Gabriel Šipoš, Michal Piško, Luboš Kostelanský, Lukáš Zajac - Séria článkov o podvodoch a občianskej kontrole koronadotácií, blog *Transparency international*

Nominovaní:

- Magdaléna Kmetková, Roman Hraník, Ondrej Mlynár (EDUMA n.o.) - Rómovia ako súčasť Slovenska - cyklus diskusií, podcastov a prieskum o rómskej identite - osvetová podpora Sčítania obyvateľstva 2021
- Martina Bolibruchová (Zmudri) - Buď v obraze

Písaná žurnalistika - komentár

Porota v kategórii komentár sa rozhodla neudelieť žiadnu cenu. Niektoré prihlásené príspevky zaujali porotu logickou argumentáciou, iné mali nespornú literárnu úroveň a ďalšie ponúkli prenikavý vzhľad do aktuálnej témy. Žiadny však nemal všetky tieto kvality súčasne. V roku 2021 pritom porota zaznamenala v slovenských médiách komentáre, ktoré by splnili jej očakávania, no do súťaže, žiaľ, prihlásené neboli. Veríme však, že rok 2022, ktorý stavia nielen komentátorky a komentátorov pred bezprecedentné udalosti, prinesie už v nasledujúcom ročníku zmenu.

Cena otvorenej spoločnosti

- * Andrej Barát - Zachráňme národné parky

Cena Zastavme korupciu

- * Monika Todová - rozhovory s kajúcnikmi

Cena ATDM

- * Veronika Folentová - Séria rozhovorov o živote lekárov a lekároch počas pandémie, Denník N

Global Journalism

- * Jakub Filo - Autor dlhodobó zrozumiteľne a konzistentne popisuje klimatickú krízu, ktorej aj ľudstvo čelíme, v tomto prípade cez uchopiteľný príklad tzv. bodov zlomu, ktoré v texte dáva zároveň do celoplanetárneho aj domáceho kontextu.

Nominovaní:

- Karol Sudor - Autor s respondentom ľudským a zároveň fundovaným a vecným spôsobom rozobrali jednu z top globálnych výziev, migráciu, aktívne pracovali s medzinárodným až globálnym kontextom, ktorý priamo prepájali s tunajším dňom aj našou vlastnou migráciou v paralelách napríklad s migráciou Nigérijčanov.
- *Autorský tím Euractiv za Týždeň v európskej ekonomike* - Za dlhodobé prepájanie slovenského, európskeho a globálneho (ekonomického) kontextu do jedného koherentného spravodajsko-analytického celku odrážajúceho širšie videnie európskeho až celosvetového diania.

Solutions Journalism

- * *Marián Koreň* - Eurodotácie vyhľadávajú vtáky z našich polí. Príbeh krakle dáva nádej, že sa to dá ešte zastaviť, EURACTIV.sk

Nominovaní:

- Michal Hudec - Nevieme, nedá sa, nie sme Západ, hovorili. Reportáž z rumunskej dediny, ktorá sa stala vzorom v separovaní odpadu, Denník N
- Michaela Žureková - Zažili zneužívanie. Jednej neverila vlastná matka, druhej rodičia to tolerovali, SME

AKADÉMIA INVESTIGATÍVNEJ ŽURNALISTIKY

Akadémia investigatívnej žurnalistiky je neformálny vzdelávací program pre začínajúcich novinárov a novinárky, ktorí chcú prispieť k rozvoju investigatívnej žurnalistiky na Slovensku. Cieľom programu je rozšíriť znalosti a vedomosti profesionálnych novinárov a novinárov či zástupcov investigatívnych a mimovládnych organizácií, ktoré sa zameriavajú na odhaľovanie a analyzovanie významných káuz.

Prepája slovenských aj medzinárodných expertov a skúsených profesionálov s nastupujúcou generáciou kolegov. Prostredníctvom odborného vzdelávania a grantovej podpory z Fondu investigatívnej žurnalistiky Akadémie napomáha rozvoju investigatívnej žurnalistiky na Slovensku.

Akadémiu investigatívnej žurnalistiky organizujeme v spolupráci s Nadáciou Pontis, Fondom investigatívnej žurnalistiky a Fondom pre transparentné Slovensko.

Program realizujeme vďaka podpore: Nadácia Slovenská sporiteľňa, U.S. Embassy Slovakia a Embassy of the Netherlands in Slovakia. Ďakujeme.

23.-25. septembra 2022 sa v Trnave konal druhý ročník Akadémie. Vzdelávací program absolvovalo 11 novinárov a novinárov z rôznych redakcií z celého Slovenska.

Skúsení investigatívni novinári a mediálni experti Lukáš Diko (ICJK), Peter Kunder (Aliancia Fair-play), Martin Turček (Aktuality.sk), Ondrej Kubovič (ESET), Eva Braxatorisová (Advokáti pro Bono) a Adriana Homolová (Follow the Money) sa venovali témam ako práca s otvorenými zdrojmi, editovanie informácií, zákonu o slobodnom prístupe k informáciám, legislatívnym otázkam a tiež téme kybernetickej bezpečnosti novinárov.

FOND NA PODPORU
INVESTIGATÍVNEJ
ŽURNALISTIKY

Poslaním Nadačného fondu investigatívnej žurnalistiky pri Nadácii otvorenej spoločnosti je podpora redakcií a jednotlivcov, ktorí sa venujú investigatívnej žurnalistike. Fond slúži ako podporný finančný mechanizmus aj pre absolventov Akadémie investigatívnej žurnalistiky. Spoločne s Novinárskou cenou vytvárajú komplexný systém oceňovania, vzdelávania a grantovej podpory pre podporu kvalitnej a nezávislej žurnalistiky.

Podporu z Fondu v roku 2022 získali:

- Lenka Haniková:
Podpora regiónov alebo podpora našich ľudí?
- Martin Vančo:
Prerodzenie sociálnych bytov samosprávami

POVEDZME SI PRAVDU

Projekt Povedzme si pravdu reagoval na alarmujúcu situáciu ohľadom šírenia hoaxov, dezinformácií a konšpiračných teórií. Projekt sme realizovali s podporou dotácie z Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVaEZ SR).

Cieľom projektu bolo posilniť schopnosť štandardných médií byť efektívnym partnerom štátu v strategickej komunikácii Slovenskej republiky a účinne konkurovať dezinformačným médiám. V rámci projektu sme realizovali aktivity zamerané na médiá, štátnu správu, študentov žurnalistiky a na verejnosť.

Prvú z nich, hĺbkovú diskusiu na tému „Ako brániť informačný priestor v hybridnej vojne?“, sme usporiadali v októbri 2022. Zúčastnili sa jej novinári a novinárky zo štandardných médií, ktorí v otvorenej a vecnej atmosfére diskutovali so zástupcami a zástupkyňami odborov štátnych inštitúcií (Min. zahraničných vecí a eur. záležitostí SR, Min. obrany SR, Úrad vlády SR, Min. zdravotníctva SR, Min. vnútra SR, Kancelária prezidenta SR) zodpovedných za strategickú komunikáciu, boj proti hybridným hrozbám, či za externú komunikáciu. Diskusiu viedla facilitátorka Ľubica Stanek z PDCS. 13 účastníci navrhovali odporúčania na zlepšenie

vzájomnej spolupráce a pre účinnejší boj proti hoaxom a dezinformáciám zo strany štátu a médií, hovorili o vhodných postupoch a príkladoch dobrej praxe.

Pre študentky a študentov magisterského stupňa žurnalistiky sme pripravili workshopy zamerané na to, aby boli pri svojej práci pripravení konkurovať dezinformačným médiám a vedeli byť efektívnym partnerom štátu v strategickej komunikácii Slovenskej republiky. V októbri a novembri 2022 sa tak spolu 24 študentiek a študentov zúčastnilo 3 workshopov, ktoré viedli skúsení odborníci z praxe na témy: ako vysvetľovať komplexné zahraničnopolitické témy a ako dobre písať o zahraničnej politike (Mirek Tóda, Denník N), ako môžu médiá efektívne reagovať na hoaxy a dezinformácie (Vladimír Šnidl, Denník N) a rola médií v strategickej komunikácii štátu (Matej Kandrík, Adapt Institute).

Témy strategickej komunikácie, boja proti hoaxom a dezinformáciám považujeme za dôležité prinášať aj medzi verejnosť. O tom, ako brániť informačný priestor pred hoaxami a dezinformáciami v novembri diskutovali Miroslava Kernová (Omédiách.com), Miroslava Sawiris (Odbor pre strategickú komunikáciu, Úrad vlády SR) a Jakub Filo (Denník SME), spolu s moderátorkou Ľubicou Stanek (PDCS).

Diskusia bola otvorená pre širokú verejnosť a uskutočnila sa v rámci oslavy nášho 30. výročia. Druhá verejná diskusia v decembri sa zamerala na riešenia a spôsoby, ktoré sa dajú v rôznych prostrediach aplikovať v boji proti hoaxom a dezinformáciám. Hostami boli Vladimír Šnidl, novinár Denníka N, jediný fact-checker Facebooku na Slovensku Robert Barca z AFP Fakty a Peter Köles, vedúci Oddelenia strategickej komunikácie MZVaEZ SR. Diskusiu moderovala Miroslava Kernová (Omédiách.com). Obidve diskusie sme priniesli divákovi aj naživo na Facebooku.

„My ako štát sme dlhodobo zlyhávali v komunikácii s občanom. Komunikácia štátu, už kvôli tomu, že sme si prešli informačnou revolúciou, sa musí zmeniť. Ľudia potrebujú viac informácií, častejšie, potrebujú ich vo formátoch, ktoré oni prijímajú, ktorým budú rozumieť.“

Miroslava Sawiris, Odbor pre strategickú komunikáciu, Úrad vlády SR

„Chýba zmysluplnejšia koordinácia na úrovni štátu, ktorá by viac pracovala s cieľavedomými a uvedomelými naratívami, s niektorými preventívne a s niektorými proaktívne, aby nastavovala jednotnejšiu komunikačnú stratégiu a agendu do verejnosti. Média v tom budú hrať veľmi významnú rolu.“

Jakub Filo, Denník SME

STRONGER ROOTS

Grantový program Stronger Roots sa v roku 2022 niesol v znamení záveru prvého kola programu, ako aj príprav jeho pokračovania. Program pomáhal organizáciám občianskeho sektora posilňovať ich odolnosť a sociálny kapitál a rozširovať okruh ich podporovateľov. Vďaka tomu mohli efektívne naplňovať svoje ciele a udržať vlastnú finančnú stabilitu, ako aj spoločenskú dôveru v občiansky sektor.

Program reagoval na opakujúce sa pokusy delegitimizovať ich prácu a na rastúcu fragmentáciu spoločnosti v strednej Európe, čo má za následok nedôveru medzi ľuďmi, ako aj organizáciami, a následné podkopávanie zdravého prostredia pre demokraciu a fungovanie občianskeho sektora.

„V rokoch 2019–2022 sme v pilotnom ročníku programu Stronger Roots do neziskového prostredia na Slovensku opätovne priniesli formát inštitucionálnych grantov, ktoré u nás takmer úplne vymizli. Tie sú pritom veľmi dôležitým nástrojom finančnej stability aj organizačného rozvoja, lebo umožňujú organizáciám rásť takpovediac dovnútra.“ Fedor Blaščák, správca OSF Bratislava.

S mentorkami a mentormi grantistov sme sa vo februári rozprávali o ich skúsenostiach z mentoringu ale aj o tom, ako ďalej zlepšovať postavenie občianskeho sektora na Slovensku. V marci sme s grantistami program zhodnotili, uzavreli spoločným stretnutím a rozprávali sa s Dušanom Ondrušekom z PDCS o tom, ako sa môžu organizácie občianskeho sektora pripraviť a pružne reagovať na nové výzvy a zmeny. Grantisti zo Slovenska, Česka a Maďarska sa stretli na májovej záverečnej konferencii v Prahe, aby zdieľali svoje úspechy a skúsenosti z programu Stronger Roots, nadviazali nové kontakty a diskutovali o spôsoboch, ako posilňovať občiansky sektor v našom regióne.

Zároveň sme, spolu s projektovými partnermi z českej Nadace OSF, českým think tankom Glopolis a maďarskou NIOK Foundation, pracovali na príprave projektovej žiadosti pre financovanie z programu Európskej únie Občania, rovnosť, práva a hodnoty (CERV). Naša žiadosť bola úspešná, a tak program Stronger Roots bude môcť pokračovať aj v rokoch 2023 až 2025. Mohli sme preto intenzívne pracovať na príprave nového kola programu a grantovej výzvy pre organizácie občianskeho sektora.

„Inštitucionálne granty sú zriedkavé, napriek tomu, že sú často veľmi potrebné a veľmi dôležité pre akýkoľvek druh organizácií – pre tie, ktoré sú mladé a v procese zakladania, tie, ktoré potrebujú stabilizáciu, ale aj pre tie, ktoré sú už staršie, ale potrebujú reštrukturalizáciu, rebranding alebo len potlačiť k rozvoju. Preto sme veľmi ocenili samotný program vrátane rôznych jeho častí. Mentor, ktorý iniciuje pravidelné stretnutia, konzultanti schopní vyriešiť (takmer) každú výzvu a školenia nie sú bežnou súčasťou udeleného grantu. Ale mali by byť! Osobne by som ako veľmi cenné vyzdvihla networkingové stretnutia.“

Nina Spišiak, Nadácia Milana Šimečku

„Program Stronger Roots nám pomohol výrazne zmeniť spôsob, akým komunikujeme s našimi podporovateľmi a ako získavame finančnú podporu pre naše aktivity. Vďaka školeniam a workshopom sme mohli získať nové zručnosti, ktoré dnes využívame v každodennej práci. Najväčším prínosom Stronger Roots pre našu organizáciu bola možnosť urýchliť zmeny a procesy, ktoré sme chceli urobiť už dávno, no až vďaka Stronger Roots sme získali prostriedky na ich implementáciu.“

Patrik Kimijan, VIA IURIS

ACTIVE
CITIZEN
FUND
SLOVAKIA

Active Citizens Fund Slovakia (ACF) je grantový program zameraný na posilnenie občianskej spoločnosti, podporu aktívneho občianstva a zlepšenie postavenia zraniteľných skupín na Slovensku. ACF je súčasťou finančnej pomoci Islandu, Lichtenštajnska a Nórska. ACF na Slovensku spravuje konzorcium nadácií pod vedením Nadácie Ekopolis, súčasťou konzorcia je Karpatská nadácia a Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava.

Program sa začal realizovať v polovici roka 2018. Vráťane prípravnej fázy bol rok 2022 štvrtým rokom fungovania programu. Všetky otvorené grantové výzvy boli zorganizované v predchádzajúcich troch rokoch a prioritou v roku 2022 bolo postupné ukončovanie projektov.

V roku 2022 bolo úspešne ukončených 13 podporených projektov z celkového počtu 41, z toho 10 projektov v téme Obhajoba verejných záujmov a 3 v téme Ľudské práva.

Okrem toho, počas roka 2022 priniesol program príležitosť zúčastniť sa na konferencii Active Citizens Days 2022 Advocacy for social inclusion: strategies and tools, Oslo, 10. - 12. októbra 2022 a Konferencii Digital4Good organizovaná F0s Portugalsko, Estónsko a Malta v Lisabone, 4. 10. 2022, kde sa vymieňali informácie o najnovšom vývoji a trendoch s cieľom zabezpečiť lepšie pripravenú občiansku spoločnosť v Európe, schopnú prosperovať v digitálnom veku a spoločne hľadať nové riešenia nových problémov, ktorým čelíme.

Prehľad podporených projektov sa nachádza vo Finančnej časti Výročnej správy.

NADAČNÝ FOND
PRIATEĽOV ČINOHRY
SND

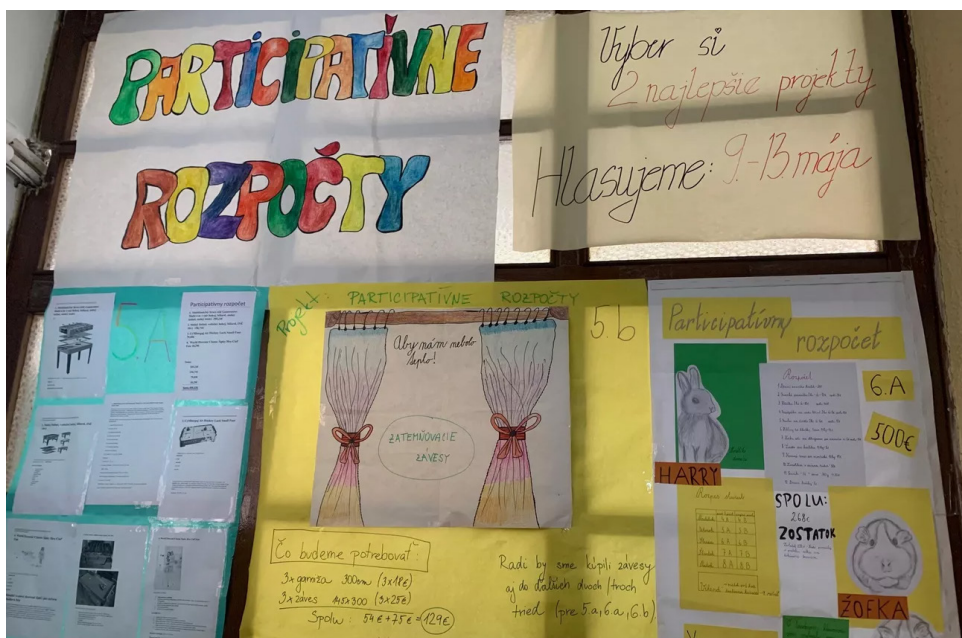
Cieľom nadačného fondu priateľov Činohry SND je podpora projektov a aktivít mladých tvorcov a podpora nepravidelnej dramaturgie v Slovenskom národnom divadle.

V roku 2022 bolo do Nadačného fondu poukázaných 2404,39 EUR z prijatého podielu zaplatenej dane a 6.576,67 EUR z príspevkov fyzických osôb poukázaných priamo na účet Nadačného fondu v čase obmedzenej prevádzky Činohry SND a v čase vojnového konfliktu.

Finančné prostriedky z Nadačného fondu boli použité v súlade s jeho účelom. Prehľad podporených projektov je uvedený v tabuľke vo Finančnej časti Výročnej správy.

OTVORENÉ ŠKOLY

Cieľom programu je podporiť demokratické prostredie na školách a výchovu k občianstvu prostredníctvom rovesníckeho vzdelávania a práce so školskými parlamentmi. V roku 2022 prebiehal už jeho 6. ročník.

Minulý rok sme sa viac zaoberali prácou so školskými parlamentmi, navýšili sme počet stretnutí s nimi a zorganizovali sme 2 výmenné online webináre práve pre školské parlamenty. V spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚSV ROS) sme priniesli na naše základné školy tému participatívnych rozpočtov. V rámci nich mala každá škola k dispozícii 500 eur. Vďaka participatívnym rozpočtom sa žiaci naučili, ako má vyzeráť projekt, ako môže vyzeráť kampaň resp. marketing projektu, ale najmä si začali viac všímať a diskutovať o tom, čo ich škola potrebuje a viac sa prepojili s učiteľmi a vedením. Na záver si celá škola pomocou hlasovania zvolila projekt, ktoré sa ku koncu školského roka na školách aj zrealizovali.

Školy, s ktorými sme spolupracovali v roku 2022:

- Základná škola P. Jilemnického 2, Zvolen
- Základná škola Pribinova 1, Zlaté Moravce
- Základná škola Rozmarínová ul.1 Komárno
- ZŠ s MŠ, Komenského 2, Spišský Hrhov
- ZŠ s MŠ Veľké Ripňany, Školská 528, Veľké Ripňany

Týmto ďakujeme vedeniu na školách, koordinátorkám programu Otvorené školy na týchto školách - Anne Jurečkovej, Kataríne Ballovej, Martine Šafránovej, Sylvii Halgašovej, Silvii Szabóovej, koordinátorkám školských parlamentov a všetkým zapojeným žiakom.

MEDZINÁRODNÝ ROZMER PROGRAMU

Minulý rok sme pokračovali v koordinácii online stretnutí medzi zapojenou základnou školou v Komárne a školou v nórskom Haugesunde (Håvåsen Skole). Počas týchto stretnutí diskutovali slovenskí a nórski žiaci po anglicky o rôznych ľudsko-právnych témach (napríklad hoaxy a konšpiračné teórie, rodová rovnosť, vplyv pandémie na vzdelávanie).

Program Otvorené školy by nemohol fungovať bez dobrovoľníčok a dobrovoľníkov, ktorí vo dvojiciach navštevujú zapojené školy a vďaka ktorým môže prebiehať

Ľudsko-právne vzdelávanie rovesníckym spôsobom. Ide o rozmanitý tím stredoškôľakov a vysokoškôľakov z celého Slovenska s rôznymi skúsenosťami a zameraniami. Za zapojenie minulý rok ďakujeme menovite dobrovoľníčkam a dobrovoľníkom - Andrejovi Beňušovi, Eme Križanovej, Kvetoslave Danechovej, Lujze Velickej, Nine Melicherovej, Simone Sládkovičovej, Sophii Zelenákovej, Tereze Golianovej, Tomášovi Nagyovi, Viktórii Škulaňovej a novým dobrovoľníčkam Alexandre Hornej, Eme Ujházyovej, Nine Bednárovej, Simone Furkovej a Viktórii Semanovej.

V júni minulého roka sme oslávili 5. výročie programu Otvorené školy konferenciou s názvom "Sú deti (len) naša budúcnosť?". Cieľom konferencie bolo ohliadnuť sa za 5 rokmi programu - ukázať, ako sa dá demokratizovať školské prostredie, predstaviť príklady dobrej praxe v téme detskej participácie, hľadať synergie s inými organizáciami a programami, no najmä sa pozrieť očami detí na túto tému a posilniť ich hlas, aby ho počuli aj tí, ktorí sa mu často otáčajú chrbtom. Aj preto sme radi, že záštitu nad konferenciou prevzala prezidentka Slovenskej republiky pani Zuzana Čaputová.

Sumár aktivít za rok 2022:

- 34 workshopov na ľudsko-právne témy
- 19 stretnutí so školskými parlamentmi
- 2 online webináre
- 1 školenie pre školské parlamenty
- 5 online stretnutí žiakov zo ZŠ Komárno a Hávâsen Skole, Nórsko
- 7 dobrovoľníckych školení
- 4 monitorovacie stretnutia na školách
- 2 stretnutia s pedagógmi
- 1 výročná konferencia programu Otvorené školy

AFLATOUN

Aflatoun je medzinárodný program na rozvoj sociálnej a finančnej gramotnosti detí a mladých ľudí. Misiou programu Aflatoun je zabezpečiť všetkým deťom a mladým ľuďom, najmä tým najzraniteľnejším, prístup ku kvalitnému a inkluzívnemu sociálnemu a finančnému vzdelávaniu, v centre ktorého je dieťa. Program je určený pre deti od raného detstva až do dospelosti.

Riadi ho organizácia Aflatoun International sídliaca v Amsterdame, ktorá pri spolupráci s partnermi využíva model sociálnej franšízy. Partneri sa tak stávajú „vlastníkmi“ programu a vďaka sieti všetkých spolupracujúcich organizácií, učiteľov, podporovateľov a spolupracovníkov dokážu priniesť kvalitné sociálne a finančné vzdelávanie miliónom detí a mladých ľudí na celom svete. Zásadnou pridanou hodnotou programu Aflatoun je jeho významný dopad na zapojené skupiny a finančne nenáročná škálovateľnosť. Víziou programu Aflatoun sú sociálne a ekonomicky posilnené deti a mladí ľudia, ktorí sú aktérmi zmeny vo svojom vlastnom živote v prospech spravodlivejšieho sveta.

Program Aflatoun sa v súčasnosti realizuje vo viac než 100 krajinách, do aktivít sa ročne zapojí vyše 5 miliónov detí, z toho približne 53% dievčat. Súčasťou programu sú aj špeciálne doplnkové programy, ktoré boli prispôsobené konkrétnym okolnostiam, reagujú tak na najnaliehavejšie problémy ako je mier, zraniteľnosť dievčat, zamestnateľnosť mladých ľudí či dopady pandémie koronavírusu.

AFLATOUN NA SLOVENSKU

Jednou z partnerských organizácií implementujúcich program Aflatoun v Slovenskej republike je aj Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava. Na Slovensku realizujeme časť programu s názvom Aflatot, ktorá je primárne určená na prácu s deťmi v predškolskom veku. Po úpravách je metodika Aflatot vhodná aj pre deti na prvom stupni základných škôl – túto metodiku vďaka tomu flexibilne využívajú materské školy, základné školy a komunitné centrá.

V roku 2022 využívali metodiku programu Aflatoun alebo jej prvky v 14 slovenských materských, základných a špeciálnych školách a vo dvoch komunitných centrách. Pre všetky tieto zariadenia je významným spájajúcim prvkom to, že pracujú prevažne s deťmi a rodičmi

z marginalizovaných rómskych komúnit. Posilniť ich sociálne zručnosti a finančnú gramotnosť považujeme za veľmi dôležité pre ich život a budúcnosť.

Počas roku 2022 aktívne pracovalo na Slovensku podľa metodiky programu Aflatoun viac než 800 detí a ich rodičov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Postavička Aflatoun sprevádzala deti pri sebaspoznávaní, no aj spoznávaní sveta peňazí a prírodných zdrojov.

V roku 2022 sme uskutočnili viacero školení. Na celoslovenskej úrovni sme zrealizovali letné školenie programu Aflatot pre pedagogických pracovníkov s deťmi. Na jeseň sa nám podarilo zrealizovať školenie pre lektorky programu, vedené zahraničnou lektorkou. Následne si účastníčky mohli preskúšať svoje nadobudnuté zručnosti na školení pracovníkov s deťmi v metodike Aflatoun. Jednu slovenskú učiteľku sme vyslali na školenie priamo do sídla organizácie Aflatoun International v Holandsku.

Novovytvorená metodika Aflatoun, ktorú sme pripravili v roku 2022, predstavuje sadu ôsmich podľa veku dieťaťa rozdelených metodík a dve príručky na prácu s touto metodikou. Metodika je určená na prácu s deťmi vo veku 6-14 rokov a významne doplnila naše vzdelávacie portfólio.

Vďaka podpore Nadácie Národnej banky Slovenska sme mohli zrealizovať aj veľkú zákazku – ušitie postavičiek Aflatoun v registrovanom sociálnom podniku Mestský podnik Snina, z ktorých časť bola doručená už koncom roka. Zapojenie do programu s cieľom pracovať na rozvoji finančnej gramotnosti odporúčalo materským školám aj Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v dokumente Sprievodca školským rokom 2021/22 a 2022/2023. Aktivity programu Aflatoun sme realizovali s finančnou podporou programu ERASMUS+, Nadácie Národnej banky Slovenska a Veľvyslanectva Holandského kráľovstva v Bratislave.

BRATISLAVSKÁ KAVIAREŇ

V roku 2022 sme pokračovali v sérii otvorených diskusií Bratislavská kaviareň, ktoré verejnosti prinášali dôležité spoločenské témy.

V januári 2022 sa hostia rozprávali o kultúrnej komunikácii, o agresivite, nenávisti a polarizovanej spoločnosti a o tom, ako vníma túto náladu svet kultúry a umenia, ako sa na ňu pozerá individuálna psychológia a kam smeruje podľa sociologických výskumov. Diskusia sa konala v priestoroch Slovenského národného divadla.

Hostia:

- Martin Huba, člen Činohry SND, režisér, pedagóg
- Silvia Porubánová - sociologička, riaditeľka Slovenského národného strediska pre ľudské práva
- Tomáš Bezák - vedúci úseku komunikácie, Lidl Slovenská republika
- Robert Krause - neuropsychológ, CEO KRAUSE, člena skupiny KRAUSE MENTAL CARE GROUP

Moderovala: Katarína Strýčková

V marci sme zorganizovali diskusiu na tému, ako učíme a žijeme ľudské práva v Nórsku a u nás. Hostia sa rozprávali, ako ľudské práva vnášať do každodenného života tak, aby sa stali jeho prirodzenou súčasťou už od detstva a ako ich vyučovať na školách v spoločnosti, kde sú predsudky často pestované a podporované už od mala.

Hostia:

- Terje Theodor Nervik, veľvyslanec Nórskeho kráľovstva na Slovensku
- Alžbeta Štofková Dianovská, Hlavná školská inšpektorka, Štátna školská inšpekcia
- Zuzana Čáčová, programová manažérka OSF Bratislava
- Ingrid Aspelund, The European Wergeland Centre
- Valentina Papeikiene, The European Wergeland Centre
- Nina Melicherová, dobrovoľníčka programu Otvorené školy

Moderovala: Andrea Erdősová

Ľudské práva na Slovensku:
od hesiel v Novembri 89 k Ústave SR a ďalej

Pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudských práv sme 12. decembra 2022 v priestoroch Nadácie zorganizovali verejnú diskusiu na tému Listiny základných práv a slobôd, ktorá bola aplikovaná do právneho poriadku v Československu v januári 1991 a v tom čase bola označovaná za „ústavnú revolúciu“. O tom, aké boli dobové politické okolnosti prijatia Listiny, aké štátoprávne dôsledky to malo a tiež akým spôsobom bola Listina neskôr inkorporovaná do Ústavy SR diskutovali:

- Róbert Dobrovodský, Verejný ochranca práv
- Ladislav Orosz, bývalý sudca Ústavného súdu SR
- Lucia Žitňanská, bývalá ministerka spravodlivosti SR

Moderoval: Fedor Blaščák

Podujatie sme zorganizovali v spolupráci s agentúrou Sesame a medzinárodnou iniciatívou Everyone.

Lucia Žitňanská, Róbert Dobrovodský

Ako brániť informačný priestor v hybridnej vojne, 15. 11. 2022, Bratislava

LUDIA
V NADÁCII

VÝKONNÝ
MANAŽMENT

Jana Dravecká
správkyňa
do 09/2022
jana.dravecka@osf.sk

Fedor Blaščák
správca
od 10/2022
fedor.blascak@osf.sk

PROGRAMOVÉ
ODDELENIE

Erika Szabóová
ACF Slovakia
Aflatoun
Otvorené školy

Peter Lenčo
Stronger Roots
od 12/2022

Matúš Horvatovič
Stronger Roots

Eva Starzlová
ACF Slovakia

Júlia Birčáková
Novinárska cena, FIŽ

Martina Slávka
Aflatoun, Nadačný
fond priateľov
Činohry SND

Simona Sládkovičová
Otvorené školy

ASISTENTKA
KANCELÁRIE

Andrea Kanianska

FINANČNÉ
ODDELENIE

Jana Dravecká
finančná riaditeľka

Ján Benian
účtovník

Vladimíra Sýkorová
finančná kontrola
grantov ACF

Milica Štefánková
finančná kontrola
grantov ACF

Dagmar Hunt
finančný manažment

IT PODPORA

Peter Bernáth

FINANČNÁ
SPRÁVA
A HOSPODÁRENIE

Rozpočet Nadácie otvorenej spoločnosti na rok 2022 bol schválený správnu radou dňa 22. 12. 2021, pričom celková rozpočtovaná suma bola vo výške 1329662 €. Správna rada súčasne určila náklady na správu Nadácie otvorenej spoločnosti vo výške 86315 €. Do rozpočtovaných nákladov na správu nadácie nie sú zahrnuté odpisy dlhodobého majetku, mimoriadne náklady, kurzové straty. Náklady na správu boli rozpočtované v členení:

27580 € prevádzka nadácie (§ 28 ods.2, písm.c/), 1000 € cestovné náhrady (§ 28 ods.2 písm.e/), 57735 € mzdové náklady (§ 28 ods.2 písm.f/), z toho 33572 € odmena za výkon funkcie správcu (§ 28 ods.2 písm.d/).

Účtovná závierka nadácie za rok 2022 tvorí prílohu č.1 Výročnej správy. Výrok audítora k účtovnej závierke nadácie za rok 2022 tvorí prílohu č. 2 Výročnej správy.

PREHĽAD PRÍJMOV
POĎĽA ZDROJOV A ICH PÔVODU

	€
od fyzických osôb do FIŽ	542,70
od fyzických osôb do NF SND	6 576,67
od fyzických osôb	894,98
od právnických osôb - tuzemských	696 000,63
od právnických osôb - zahraničných	494 443,61
zo štátnych zdrojov a zdrojov EÚ	93 091,00

PREHĽAD O DARCOCH
S ICH DARMI PRESAHUJÚCIMI 331,94 EUR

Príjmy od fyzických osôb

príspevky od FO do NF FIŽ

Pašková Lucia	542,7 €
---------------	---------

príspevky od FO do NF SND

anonymný darca	1 000,00 €
----------------	------------

Príjmy od právnických osôb - tuzemských:

	€
Deutsche Telekom IT & Telecommunications Slovakia s.r.o.	346,72
Deutsche Telekom Systems Solutions Slovakia s.r.o.	533,28
Asociácia tlačných a digitálnych médií - ATDM	1 000,00
Tatra Banka, a.s.	2 500,00
Nadácia Pontis	2 700,00
Človek v ohrození	3 000,00
MEMO '98	3 000,00
Asociácia nezávislých producentov	3 866,00
Férová Nadácia	5 000,00
Nadácia ESET	5 000,00
Nadácia Zastavme korupciu	5 000,00
Slovenská Sporiteľňa a.s.	5 000,00
Orange Slovensko, a.s.	10 000,00
Nadácia Slovenskej sporiteľne	16 000,00
Nadácia Národnej banky Slovenska	39 600,00
Nadácia Ekopolis	593 454,63

Príjmy od právnických osôb zahraničných:

	€
UniCredit Foundation	8 000,00
Embassy of the Kingdom of the Netherlands	10 000,00
Aflatoun International	10 503,80
American Embassy Bratislava	24 151,00
Nadace Open Society Fund Praha	441 429,86

Príjmy od štátnych inštitúcií:

	€
IG Students Srl Impresa Sociale	3 400,00 €
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	11 000,00 €
Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu	78 691,00 €

PREHLAD O FYZICKÝCH OSOBÁCH A PRÁVNICKÝCH OSOBÁCH, KTORÝM NADÁCIA POSKYTLA PROSTRIEDKY NA VEREJNOPROSPEŠNÝ ÚČEL

Fyzické osoby

Nadačný fond priateľov Činohry SND

	€
Jelena Astasjeva	500,00
Oleg Liptsin	1 000,00
Pavol Viecha	1 200,00
Dáša Krištofovičová	1 200,00

Poskytnuté granty FIŽ

	€
Vančo Martin	4311,00
Haniková Lenka	4491,00

Novinárska cena 2021

	€
Badžová Dominika	83,33
Čonka Roman	83,33
GoroĽ Roman	83,33
Kroková Gáborová Jana	83,33
Oláh Braňo	83,33
Sivák Tomáš	83,33
Gdovinová Denisa	125,00
Hrivňák Tomáš	125,00
Kačmár Rastislav	125,00
Kerekes Daniel	125,00
Haniková Lenka	250,00
Marek Radoslav	250,00
Paholík Hamárová Kristína	250,00
Barca Robert	500,00
Benedikovič Tomáš	500,00
Györe Filip	500,00
Kajtárová Gabriela	500,00
Piško Michal	500,00
Sabo Peter	500,00
Tódová Monika	500,00
Virostková Lucia	500,00
Barát Andrej	1 000,00
Filo Jakub	1 000,00
Folentová Veronika, Mgr.	1 000,00
Koreň Marián	1 000,00
Tódová Monika	1 000,00

PRÁVNICKÉ OSOBY

poskytnuté finančné príspevky partnerom pri realizácii projektu AFLATOUN - Boosting social inclusion through targeted action - zmluva 2021-1-SKO1-KA220-SCH-000024115 zo zdrojov ERASMUS+

Pomoc Deci	50691,00	20276,40
Stichting Aflatoun International	58752,00	23500,80
Škola dokorán - Wide Open School n. o.	23119,00	9247,60

poskytnuté finančné príspevky na základe "Výzvy na podporu poskytovania starostlivosti o ukrajinské deti v predškolskom veku".

UA/ 2022/ 001	Dragon Kids s.r.o.	2000,00	2000,00
UA/ 2022/ 002	Materské centrum MEDULIENKA	1280,00	1280,00
UA/ 2022/ 003	MIXILAND, s. r. o.	1600,00	1600,00
UA/ 2022/ 004	Rozmanita	1750,00	1750,00
UA/ 2022/ 005	Spišská katolícka charita	968,00	968,00
UA/ 2022/ 006	Spojená škola sv. Františka Assiského, Kláštorne nám. 1, Malacky	2000,00	2000,00
UA/ 2022/ 007	Spoločenstvo kresťanov Christiana	1500,00	1500,00

ACF Slovakia
- Vyplatené splátky grantov

T2 - Obhajoba verejných záujmov

T2- 2019- 001	LIPANA, n.o.	29 721,98
T2- 2019- 002	Občan, demokracia a zodpovednosť	12 870,18
T2- 2019- 003	Aliancia Fair- play, o.z.	9 530,50
T2- 2019- 004	PRALES	12 461,05
T2- 2019- 005	Aevis n.o.	1 545,92
T2- 2019- 010	Škola dokorán - Wide Open School n. o.	5 983,33
T2- 2020- 011	Transparency International Slovensko	29 357,14
T2- 2020- 012	VIA IURIS	25 718,78
T2- 2020- 013	Slovenská komora učiteľov	14 285,33
T2- 2020- 014	Poradňa pre občianske a ľudské práva	14 766,44
T2- 2020- 015	Cyklokoalícia	17 981,10
T2- 2020- 016	Ipčko	5 769,72
T2- 2020- 017	Druživa	12 141,99
T2- 2020- 018	Fenestra	24 625,46
T2- 2021- 019	OZ Za našu vodu	30 995,51
T2- 2021- 020	Platforma rozvojových organizácií - Ambrela	58 452,44
T2- 2021- 021	Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity	56 167,34
T2- 2021- 022	Nadácia pre deti Slovenska	47 606,55

T3 - Ľudské práva

T3- 2019- 003	Antikomplex.sk - občianske zduženie	15 324,37 €
T3- 2019- 004	Pôtoň	11 707,65 €
T3- 2020- 006	Centrum komunitného organizovania	17 818,34 €
T3- 2020- 007	Možnosť voľby	17 969,61 €
T3- 2020- 008	Amnesty International Slovensko	6 851,62 €
T3- 2020- 009	Centrum Slniečko, n.o. (v anglickom jazyku The Sun Center)	8 085,08 €
T3- 2020- 010	Projekt Fórum, občianske zduženie	7 642,80 €
T3- 2020- 011	Slovenská debatná asociácia	3 058,79 €
T3- 2020- 012	LIVING MEMORY	8 254,82 €
T3- 2020- 013	eduRoma - roma education project - občianske zduženie	26 428,91 €
T3- 2020- 014	Ave Prosperita	5 657,73 €
T3- 2020- 015	Dúha na východe	5 316,20 €
T3- 2021- 017	Islamská nadácia na Slovensku	17 993,77 €
T3- 2021- 018	Laputa, o.z.	23 153,44 €
T3- 2021- 019	Občan, demokracia a zodpovednosť	31 421,70 €
T3- 2021- 020	LEAF	23 262,43 €

T6- 2019- 002	Mládež ulice	1 383,93 €
T6- 2020- 004	Vidiecky parlament na Slovensku	3 191,01 €
T6- 2020- 005	Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica	2 950,00 €
T6- 2021- 006	Saplinq, o.z.	2 607,83 €
T6- 2021- 007	Dialogue Centre, n.o.	2 832,00 €
T6- 2021- 008	Ženský algoritmus	999,20 €
T6- 2021- 009	Zvieratá a ľudia navzájom	5 435,74 €

Majetok nadácie v EUR v obstarávacích cenách:

	k 31.12.2021	k 31.12.2022
1. Dlhodobý nehmotný majetok	- €	- €
2. Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	1 737,00 €	1 737,00 €
3. Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe	850 000,00 €	850 000,00 €
4. Ostatný dlhodobý finančný majetok	118 670,00 €	123 130,00 €
5. Peňažné prostriedky	482 714,00 €	786 519,00 €
6. Pohľadávky	2 669 191,00 €	1 972 051,00 €
7. Dohadné účty aktívne	14 922,00 €	103 894,00 €
SPOLU	4 137 234,00 €	3 837 331,00 €

Oprávky k hmotnému majetku nadácie v EUR:

	k 31.12.2021	k 31.12.2022
1. Dlhodobý nehmotný majetok	- €	- €
2. Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	-1 737,00 €	-1 737,00 €
3. Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe	- €	- €
4. Ostatný dlhodobý finančný majetok	- €	- €
5. Peňažné prostriedky	- €	- €
6. Pohľadávky	- €	- €
7. Dohadné účty aktívne	- €	- €
SPOLU	-1 737,00 €	-1 737,00 €

Závazky a zdroje nadácie v EUR:

	k 31.12.2021	k 31.12.2022
¹ Závazky voči dodávateľom	15 851 €	3 998 €
² Ostatné záväzky	0 €	0 €
³ Závazky z titulu grantov a ostatné záväzky	1 181 251 €	535 209 €
⁴ Závazky voči pracovníkom	9 337 €	12 794 €
⁵ Závazky voči poisťovniam	5 999 €	6 235 €
⁶ Závazky voči ŠR	1 683 €	568 €
⁷ Závazky zo sociálneho fondu	1 630 €	1 731 €
⁸ Dohadné účty pasívne	1 709 154 €	2 057 992 €
⁹ Rezervy	11 303 €	12 185 €
¹⁰ Bežné bankové úvery	69 €	267 €
¹¹ Základné imanie	96 276 €	96 276 €
¹² Nadačné imanie	6 639 €	6 639 €
¹³ Nadačné fondy	57 569 €	58 503 €
¹⁴ oceňovacie rozdiely z precenenia majetku	18 670 €	23 130 €
¹⁵ Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	1 060 528 €	1 020 067 €
¹⁶ Výsledok hospodárenia	-40 462 €	0 €
SPOLU	4 135 497 €	3 835 594 €

CELKOVÉ NÁKLADY NOS - OSF V ROKU 2022
POĎLA DRUHOV ČINNOSTÍ

Poskytnuté granty a príspevky (mimo ACF Slovakia)	11 037,00 €
Demokracia a ľudské práva - ACF Slovakia	960 425,00 €
Stronger Roots	79 358,00 €
Vlastné programy / projekty	204 302,00 €

z toho:

MÉDIÁ - Kritické myslenie a participácia	66 312,00 €
EDUKÁCIA - ľudské práva, slobody a prístup k spravodlivosti	137 958,00 €
EURÓPA - vytváranie spoločného priestoru	0,00 €
HOPE (Hall Of Positive Engagement)	32,00 €

Rozvojové aktivity	5 246,00 €
Nadačné fondy	44 357,00 €
Správa a réžia	70 003,00 €
NÁKLADY CELKOM	1 374 728,00 €

VÝŠKA NÁKLADOV NA SPRÁVU NOS - OSF

Náklady celkom:	1 374 728,00 €
-----------------	----------------

z toho:

programové náklady	1 304 725,00 €
--------------------	----------------

náklady na správu	70 003,00 €
-------------------	-------------

náklady na správu nadácie, z toho:

prevádzka nadácie	39 593,28 €
-------------------	-------------

odmena za výkon funkcie správcu	11 867,93 €
---------------------------------	-------------

cestovné náhrady	2 129,04 €
------------------	------------

mzdové náklady	16 412,75 €
----------------	-------------

Odmeny orgánov NOS - OSF ustanovených nadačnou listinou:

Správna rada

V hodnotenom období Správna rada NOS - OSF ani jej predseda za výkon svojej funkcie nepoberali žiadnu finančnú ani nefinančnú odmenu.

Dozorná rada NOS - OSF

V hodnotenom období členovia dozornej rady za výkon svojej funkcie nepoberali žiadnu finančnú ani nefinančnú odmenu.

Rada starších

V hodnotenom období členovia poradného orgánu Správnej rady - Rady starších NOS - OSF za výkon svojej funkcie nepoberali žiadnu finančnú ani nefinančnú odmenu.

V zmysle Zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách NOS - OSF v hodnotenom období - rok 2022 - nadačnou listinou neboli ustanovené žiadne ďalšie orgány NOS - OSF.

PREHLAD O ČINNOSTI NADAČNÝCH FONDOV SPOLU
S PREHLADOM O PROSTRIEDKOCH NADAČNÝCH FONDOV

V zmysle Zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách NOS – OSF v roku 2022 nezaložila nové nadačné fondy.

PREHLAD O PROSTRIEDKOCH
V NADAČNÝCH FONDOCH:

Nadačný fond priateľov Činohry SND
pri Nadácii otvorenej spoločnosti

stav k 31.12.2021	prijaté prostriedky do NF	použité prostriedky z NF	zostatok v NF k 31.12.2022
3 373,45 €	8 981,06 €	7 591,49 €	4 763,02 €

V roku 2022 bolo do Nadačného fondu priateľov Činohry SND poukázaných 2.404,39 EUR z prijatého podielu zaplatenej dane a 6.576,67 EUR z príspevkov fyzických osôb poukázaných priamo na účet Nadačného fondu v čase obmedzenej prevádzky Činohry SND a v čase vojnového konfliktu.

Finančné prostriedky z NF priateľov Činohry SND boli použité v súlade s účelom fondu na podporu projektov a aktivít mladých tvorcov a podporu nepravidelnej dramaturgie.

Nadačný fond investigatívnej žurnalistiky
pri Nadácii otvorenej spoločnosti (FIŽ)

stav k 31.12.2021	prijaté prostriedky do NF	použité prostriedky z NF	zostatok v NF k 31.12.2022
53 995,10 €	32 000,05 €	37 455,14 €	48 540,01 €

V roku 2022 boli do NF investigatívnej žurnalistiky pri Nadácii otvorenej spoločnosti (FIŽ) poukázané nasledovné príspevky:

Pašková Lucia	542,70 €
Tatra Banka, a.s.	2 500,00 €
Férová Nadácia	5 000,00 €
Embassy of the Kingdom of the Netherlands	5 000,00 €
American Embassy Bratislava	18 957,35 €

Finančné prostriedky NF FIŽ boli v roku 2022 použité nasledovne:

Poskytnuté a zúčtované granty FIŽ	13 942,35 EUR
Náklady na grantové kolá	7 595,01 EUR
Aktivity AIŽ	12 081,61 EUR
Réžia a správa NF	3.600,- EUR
Náklady na doménu a poštovné poplatky	100,57 EUR
Poplatky za vedenie BU a audit	35,60 EUR

Nadačný fond LEAF

stav k 31.12.2021	prijaté prostriedky do NF	použité prostriedky z NF	zostatok v NF k 31.12.2022
200,00 €	- €	- €	200,00 €

NF nevykonával v priebehu roka 2022 žiadnu činnosť.

Nadačný fond pre nezávislú regionálnu žurnalistiku
pri Nadácii otvorenej spoločnosti

stav k 31.12.2021	prijaté prostriedky do NF	použité prostriedky z NF	zostatok v NF k 31.12.2022
- €	- €	- €	- €

NF nevykonával v priebehu roka 2022 žiadnu činnosť.

ZMENY V NADAČNEJ LISTINE
V ROKU 2022

V zmysle Zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách NOS – OSF v roku 2022 neboli v nadačnej listine zaznamenané žiadne zmeny, okrem zmien členov správnej rady.

Zloženie orgánov NOS – OSF v roku 2022

Správca NOS – OSF

Jana Dravecká do 30.09.2022

Fedor Blaščák od 01.10.2022

Správna rada NOS – OSF má 6 členov:

Michaela Benedigová	predsedníčka do 30.09.2022
Pavol Čekan	predseda od 01.10.2022
Tatiana Švrčková	členka do 30.09.2022
Olga Beláňová	členka do 30.09.2022
Vášaryová Magda	členka od 30.09.2022
Žitňanská Lucia	členka od 30.09.2022
Katarína Strýčková	členka
Pavol Hardoš	člen
Ján Orlovský	člen

Správna rada deleguje na expertné komisie rozhodovanie o podpore projektov v špecifických oblastiach. Expertné komisie sa riadia obdobnými pravidlami ako správna rada určenými pre danú oblasť.

Dozorná rada NOS – OSF

Magdaléna DOBIŠOVÁ	členka
Csilla Droppová	členka
Roman Ružbársky	člen

Rada starších v roku 2022 nezasadla.

Príloha č.1.: Správa audítora

Príloha č.2.: Účtovná zázvierka